

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

2 päivänä huhtikuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sijoittautumisvapaus – Palvelujen tarjoamisen vapaus –
Rahoitusvälineiden markkinat – Direktiivi 2004/39/EY – Käsitteet ”yksityisasiakas” ja ”kuluttaja” –
Kuluttajan asemaan vetoamisen edellytykset – Kanteen ratkaisemista koskevan
toimivallan määrittäminen

Asiassa C-500/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunalul Specializat Cluj (Clujin kauppaoikeudellinen erityistuomioistuin, Romania) on esittänyt 2.5.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 30.7.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

AU

vastaan

Reliantco Investments LTD ja

Reliantco Investments LTD Limassol Sucursala București,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit S. Rodin (esittelevä tuomari),
D. Šváby, K. Jürimäe ja N. Piçarra,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- AU, edustajinaan V. Berea ja A. I. Rusan, avocats,
- Reliantco Investments LTD ja Reliantco Investments LTD Limassol Sucursala București, edustajinaan C. Stoica, L. Radu ja D. Aragea, avocats,
- Romanian hallitus, asiamiehinään aluksi C.-R. Canțâr, E. Gane, A. Wellman ja O.-C. Ichim, sittemmin kolme viimeksi mainittua,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja J. Vlácil,

* Oikeudenkäyntikieli: romania.

- Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes, P. Lacerda, P. Barros da Costa ja L. Medeiros,
- Euroopan komissio, asiamiehinään T. Scharf, N. Ruiz García, L. Nicolae ja M. Heller,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY (EUVL 2004, L 145, s. 1) 4 artiklan 1 kohdan sekä tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1) 7 artiklan 2 alakohdan ja 17 artiklan 1 kohdan c alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat AU sekä yhtäältä Reliantco Investments LTD ja toisaalta Reliantco Investments LTD Limassol Sucursala București ja jossa on kyse AU:n antamista öljyn laskevaan hintaan liittyvistä ja taloudellisiin tappioihin johtaneista rajahintatoimeksiannoista pääasian vastaajien omistamalla online-alustalla, ja joiden seurauksena hän on menettänyt tietyn rahasumman.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 93/13/ETY

- 3 Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY (EYVL 1993, L 95, s. 29) 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

- b) ’kuluttajalla’ jokaista luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään ei harjoita ammatti- tai liiketoimintaa;
 - c) ’elinkeinonharjoittajalla’ jokaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin kattamia sopimuksia tehdessään harjoittaa joko julkisen tai yksityisen alan ammatti- tai liiketoimintaa.”
- 4 Mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sopimusehtoa, josta ei ole erikseen neuvoteltu, pidetään kohtuuttomana, jos se hyvän tavan vastaisesti aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille.”

Direktiivi 2004/39

- 5 Direktiivin 2004/39 johdanto-osan 31 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Tämän direktiivin yhtenä tavoitteena on sijoittajien suojaaminen. Sijoittajien suojaa koskevat toimenpiteet olisi mukautettava kunkin sijoittajaryhmän (ei-ammattimaisten eli vähittäis- tai yksityissijoittajien, ammattimaisten sijoittajien ja vastapuolten) erityispiirteiden mukaisiksi.”

- 6 Mainitun direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

--

10) ’asiakkaalla’ luonnollista tai oikeushenkilöä, jolle sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitus- ja/tai oheispalveluja;

11) ’ammattimaisella asiakkaalla’ asiakasta, joka vastaa liitteessä II esitettyjä tunnusmerkkejä;

12) ’yksityisasiakkaalla’ asiakasta, joka ei ole ammattimainen asiakas;

--

17) ’rahoitusvälineillä’ liitteessä I olevassa C osassa eriteltyjä välineitä;

--”

- 7 Direktiivin 2004/39 19 artiklassa säädetään seuraavaa:

”--

2. Kaiken tiedon, mainonta mukaan lukien, jonka sijoituspalveluyritys osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava asiallista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Mainonnan on oltava selvästi tunnistettavissa mainonnaksi.

3. Asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on toimitettava ymmärrettävässä muodossa asianmukaista tietoa

– sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista,

– rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista; tähän tulisi sisältyä asianmukaista neuvontaa ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin ja erityisiin sijoitusstrategioihin sisältyvistä riskeistä,

– toimeksiantojen toteuttamispaikoista, sekä

– kuluista ja liitännäisistä veloituksista,

jotta asiakkaat voivat kohtuullisesti ymmärtää tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälinetyypin ominaispiirteet ja siihen sisältyvät riskit voidakseen tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä. Tämä tieto voidaan esittää vakiomuotoisena.

--

5. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritys muita kuin 4 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluja tarjotessaan pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tietystä tarjotusta tai pyydetystä tuotteesta tai palvelusta voidakseen arvioida, soveltuuko suunniteltu sijoituspalvelu tai tuote asiakkaalle.

Jos sijoituspalveluyritys katsoo edellisen alakohdan mukaisesti saadun tiedon pohjalta, että tuote tai palvelu ei sovellu asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle, sen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta. Tämä varoitus voidaan esittää vakimuotoisena.

Jos asiakas tai potentiaalinen asiakas päättää olla antamatta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja tai antaa riittämättömät tiedot tietämyksestään ja kokemuksestaan, sijoituspalveluyrityksen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta siitä, että asiakkaan päätös ei anna yritykselle mahdollisuutta määritellä, onko suunniteltu palvelu tai tuote asianmukainen asiakkaalle. Tämä varoitus voidaan esittää vakimuotoisena.

– –”

- 8 Mainitun direktiivin liitteessä I olevan C osan 9 kohta koskee ”hinnanerosopimuksia (Financial Contracts for Differences)”.
- 9 Saman direktiivin liitteen II mukaan ”ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan asiakasta, jolla on riittävästi kokemusta, tietämystä ja asiantuntemusta itsenäisten sijoituspäätösten tekemiseen ja niistä aiheutuvien riskien asianmukaiseen arviointiin”. Erityisesti kyseisen liitteen mukaan ammattimaisina asiakkaina pidetään ”yksiköitä, joilla on oltava toimilupa tai joita on säänneltävä, jotta ne voivat toimia rahoitusmarkkinoilla”.

Asetus (EY) N:o 864/2007

- 10 Sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11.7.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 864/2007 (EUVL 2007, L 199, s. 40) 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa vahingolla tarkoitetaan kaikkia vahingonkorvausvastuun perustavasta tapahtumasta, perusteettomasta edusta, asiainhuollosta (negotiorum gestio) tai sopimuksentekotuottamuksesta (culpa in contrahendo) johtuvia seurauksia.”

- 11 Tämän asetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Ennen sopimuksen tekoa tapahtuneista neuvotteluista johtuvaan sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen sovelletaan, riippumatta siitä, tehtiinkö sopimus tosiasiallisesti vai ei, lakia, jota sovelletaan sopimukseen tai jota olisi sovellettu sopimukseen, jos se olisi tehty.”

Asetus N:o 1215/2012

- 12 Asetuksen N:o 1215/2012 johdanto-osan 18 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Vakuutus-, kuluttaja- ja työsopimusten osalta heikompa osapuolta olisi suojeltava tuomioistuimen toimivaltaa koskevilla säännöillä, jotka ovat hänen etujensa kannalta yleisiä sääntöjä suotuisimmat.”

- 13 Mainitun asetuksen 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa

- 1) a) sopimusta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä,

--

- 2) sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua;

--”

- 14 Asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdassa, joka kuuluu tämän asetuksen II luvun 4 jaksoon, säädetään seuraavaa:

”Kun asia koskee henkilön, jäljempänä ’kuluttaja’, sellaista tarkoitusta varten tekemää sopimusta, jota ei voida pitää hänen ammattiinsa tai elinkeinotoimintaansa liittyvänä, tuomioistuimen toimivalta määräytyy tämän jakson säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklan ja 7 artiklan 5 alakohdan soveltamista,

--

- c) kaikissa muissa tapauksissa, jos sopimus on tehty sellaisen henkilön kanssa, joka harjoittaa kaupallista tai elinkeinotoimintaa siinä jäsenvaltiossa, jossa kuluttajalla on kotipaikka, tai joka millä keinoin tahansa suuntaa tällaista toimintaa kyseiseen jäsenvaltioon tai useisiin valtioihin kyseinen jäsenvaltio mukaan lukien, ja sopimus kuuluu kyseisen toiminnan piiriin.”

- 15 Asetuksen N:o 1215/2012 18 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kuluttaja voi nostaa kanteen toista sopimuspuolta vastaan joko sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa tällä sopimuspuolella on kotipaikka, tai toisen sopimuspuolen kotipaikasta riippumatta sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa kuluttajalla on kotipaikka.”

- 16 Mainitun asetuksen 19 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän jakson säännöksistä voidaan poiketa ainoastaan sopimuksella,

- 1) joka tehdään riidan syntymisen jälkeen;
- 2) joka antaa kuluttajalle mahdollisuuden nostaa kanne muissa kuin tässä jaksossa tarkoitetuissa tuomioistuimissa; tai
- 3) jonka tekevät kuluttaja ja toinen sopimuspuoli, joista kummallakin on kotipaikka tai asuinpaikka sopimusta tehtäessä samassa jäsenvaltiossa, ja jossa annetaan toimivalta tuon jäsenvaltion tuomioistuimille, edellyttäen, että tällainen sopimus ei ole tuon jäsenvaltion lain vastainen.”

- 17 Saman asetuksen 25 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos asianosaiset, riippumatta heidän kotipaikastaan, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava tietystä oikeussuhteesta syntyneet tai mahdollisesti syntyvät riidat, kyseisellä tuomioistuimella tai kyseisillä tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia, paitsi jos sopimus sen aineellisen pätevyyden suhteen on tuon jäsenvaltion lain mukaan mitätön. Toimivalta on yksinomainen, jos asianosaiset eivät toisin ole sopineet. Toimivaltaa koskeva sopimus on tehtävä

- a) kirjallisesti tai, jos se on tehty suullisesti, se on vahvistettava kirjallisesti;

- b) sellaisessa muodossa, joka vastaa asianosaisten välille muodostunutta käytäntöä; tai
- c) kansainvälisessä kaupassa sellaista muotoa noudattaen, joka vastaa kauppatapaa, jonka asianosaiset tuntevat tai joka heidän olisi pitänyt tuntea ja joka on kyseisen tyyppisten sopimusten osapuolten kyseisellä kaupan alalla laajalti tuntema ja säännöllisesti noudattama.

--

4. Tuomioistuimen toimivaltaa koskevat sopimukset ja määräykset trustin perustamista koskevassa asiakirjassa ovat vailla oikeusvaikutusta, jos ne ovat ristiriidassa 15, 19 tai 23 artiklan säännösten kanssa tai jos tuomioistuimet, joiden toimivalta on sopimuksella poissuljettu, ovat 24 artiklan mukaan yksinomaisesti toimivaltaisia.

--”

Romanian oikeus

18 Siviililain (codul civil) 1254 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Sopimuksen, joka on ehdottomasti pätemätön tai joka on julistettu pätemättömäksi, ei katsota koskaan tulleen tehdyksi.

2. Sopimuksen pätemättömäksi julistaminen johtaa laissa säädetyin edellytyksin sopimuksen perusteella myöhemmin tehtyjen päätösten mitätöimiseen.

3. Kun sopimus on julistettu pätemättömäksi, kunkin sopimuspuolen on palautettava toiselle luontois- tai sijaissuorituksena kyseiset saamansa suoritukset 1639–1647 §:n mukaisesti, vaikka ne olisi suoritettu peräkkäin tai ne olisivat olleet jatkuvia.”

19 Siviililain 1269 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Jos tulkintasääntöjen soveltamisen jälkeen sopimus ei ole vieläkään selvä, sitä tulkitaan sitoumuksen antajan eduksi.

2. Liittymissopimusten lausekkeita tulkitaan niitä esittänyttä vastaan.”

20 Elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisten sopimusten kohtuuttomista ehdoista annetun lain nro 193/2000 (Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori), jolla saatettiin direktiivi 93/13 osaksi Romanian oikeutta, 2 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kuluttajalla’ tarkoitetaan jokaista luonnollista henkilöä tai luonnollisten henkilöiden ryhmän muodostamaa yhteenliittymää, joka toimii tämän lain soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen perusteella sellaisissa tarkoituksissa, jotka eivät kuulu sen liiketoiminnan, teollisen toiminnan, tuotantotoiminnan, käsityötoiminnan eivätkä ammattitoiminnan piiriin.”

21 Mainitun lain 4 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”2. Sopimusehtoa ei pidetä suoraan kuluttajan kanssa neuvoteltuna, jos se on ennakolta laadittu eikä kuluttaja ole näin ollen voinut vaikuttaa sen sisältöön, kuten silloin, kun kyseessä ovat vakiosopimukset tai yleiset myyntiehdot, joita elinkeinonharjoittajat käyttävät asianomaisilla tavara- tai palvelumarkkinoilla.

3. Ehdon tai yksittäisen ehdon tietyistä osista erikseen neuvottelemine ei sulje pois tämän lain säännösten soveltamista sopimuksen muihin osiin, jos sopimuksen yleinen arviointi osoittaa, että kyseessä on kaikesta huolimatta elinkeinonharjoittajan ennakoilta muotoilema vakiosopimus. Jos elinkeinonharjoittaja väittää, että vakioehdosta on neuvoteltu erikseen, todistustaakka tästä seikasta on hänellä.”

- 22 Pääomamarkkinoista annetun lain nro 297/2004 (Legea nr. 297/2004 privind piața de capital) 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sijoituspalveluja tarjoavat luonnolliset henkilöt, jotka toimivat mainittujen palvelujen asiamiehenä. Nämä henkilöt harjoittavat toimintaansa yksinomaan sellaisen välittäjän nimissä, jonka palveluksessa he ovat, eivätkä he voi tarjota sijoituspalveluja omissa nimissään.”

- 23 Kuluttajansuojasta rahoituspalveluja koskevien etäsopimusten tekemisen ja täytäntöönpanon yhteydessä annetun hallituksen asetuksen nro 85/2004 (Ordonanța Guvernului nr. 85/2004 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță privind servicii financiare) 4 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ennen etäsopimuksen tekemistä tai tarjouksen esittämistä elinkeinonharjoittajan on annettava kuluttajalle hyvissä ajoin ja asianmukaisesti ja kattavasti tietoja seuraavista tunnistamistaan koskevista seikoista, vähintään:

--

- c) välittäjän nimi, asema, jossa hän toimii suhteessa kuluttajaan, yhtiön päätoimipaikan osoite tai tarvittaessa hänen kotipaikkansa osoite ja yhteydenottotavat, puhelin- tai faksinumero, sähköpostiosoite, kaupparekisteri ja sen yksilöllinen rekisterinumero, kun kuluttaja käy kauppaa välittäjän kanssa;

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 24 AU avasi 15.11.2016 Reliantco Investmentsin omistamalle UFX-verkkoalustalle kaupankäyntitilin käydäkseen kauppaa rahoitusvälineillä, kuten hinnanerosopimuksilla.
- 25 Perustaessaan tilinsä UFX-verkkoalustalle AU käytti kaupallisen yhtiön verkkotunnusta ja kävi kauppaa kyseisen yhtiön kehittämisjohtajan nimikkeellä Reliantco Investmentsin kanssa.
- 26 AU teki Relianco Investmentsin kanssa 11.1.2017 sopimuksen rahoitusvälineiden kaupankäynnistä saatavista eduista, ja sopimuksessa todettiin, että AU oli lukenut, ymmärtänyt ja hyväksynyt tarjouksen ehdot. Sopimuksen mukaan kaikki riita-asiat ja erimielisyydet, jotka johtuvat näin tehdystä sopimuksesta tai liittyvät siihen, on käsiteltävä Kyproksen tuomioistuimissa, ja kyseiseen sopimukseen sekä kaikkiin osapuolten välisiin kauppasuhteisiin sovelletaan Kyproksen oikeutta.
- 27 AU teki UFX-verkkoalustalle 13.1.2017 useita rajahintatoimeksiantoja, joiden kohteena oli öljyn hinnan lasku, ja väitti, että se oli näiden kauppojen seurauksena menettänyt kaupankäyntitilille talletetun koko summan eli 1 919 720 Yhdysvaltain dollaria (USD) (n. 1 804 345 euroa).
- 28 AU nosti 26.4.2017 ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa kanteen pääasian vastaajia vastaan. Hän väittää joutuneensa sellaisen manipuloinnin uhriksi, joka on johtanut edellisessä kohdassa mainitun summan menettämiseen, ja vaatii näin ollen, että vastaajiin sovelletaan sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta siitä syystä, että kuluttajansuojaa koskevia säännöksiä ei

noudatettu. Lisäksi hän vaatii kanteessaan yhtäältä tiettyjen hänen mukaansa kohtuuttomien sopimusehtojen ja toisaalta hänen UFX-verkkoalustalla tekemiensä tiettyjen toimeksiantojen toteamista mitättömiksi sekä osapuolten palauttamista aikaisempaan tilanteeseensa.

- 29 AU:n mukaan asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdan c alakohdan, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 18 ja 19 artiklan kanssa, mukaan romanialaiset tuomioistuimet ovat toimivaltaisia ratkaisemaan mainitun kanteen, koska hän on kuluttaja, jonka kotipaikka on Romaniassa.
- 30 Pääasian vastaajat vetoavat siihen, että romanialaiset tuomioistuimet eivät ole yleisesti toimivaltaisia. Ne katsovat, että asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohdan ja edellä 26 kohdassa mainitun oikeuspaikkalausekkeen nojalla AU:n nostama kanne kuuluu Kyproksen tuomioistuinten toimivaltaan. Ne korostavat, että Eparhiako Dikastirio Lemesou (Limassolin alioikeus, Kypros), jonka käsiteltäväksi AU on saattanut hakemuksen, jossa vaaditaan niille kuuluvan ja Kyproksessa sijaitsevan omaisuuden väli aikaista takavarikointia, totesi olevansa toimivaltainen käsittelemään kyseisen hakemuksen.
- 31 Lisäksi vastaajat väittävät, että AU:n nostama kanne perustuu ”culpa in contrahendo”, joka on asetuksen N:o 864/2007 soveltamisalaan kuuluva sopimukseen perustumaton velvoite.
- 32 Pääasian vastaajat kiistävät myös sen, että AU olisi kuluttaja, ja väittävät, että AU on voittoa tavoitteleva luonnollinen henkilö, koska hän on suorittanut ammattitoimintaan kuuluvia erityistoimia ja saanut kyseisen sopimuksen täyttämisen aikana voittoa 644 413,53 Yhdysvaltain dollaria (n. 605 680 euroa) marraskuusta 2016 13.1.2017 asti kestäneen ajanjakson aikana tehdyistä 197 kaupasta, joista vain kuusi on riitautettu.
- 33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa pääasian ratkaisemista koskevaa toimivaltaansa tutkiessaan, että AU on perustanut kanteensa rikkomusperusteiseen vahingonkorvausvastuuseen eli sopimukseen perustumattomaan vahingonkorvausvastuuseen, johon sovelletaan lähtökohtaisesti asetusta N:o 864/2007, vaikka se vetoaakin asemaansa kuluttajana, mikä merkitsee sitä, että tuomioistuimen toimivalta voitaisiin määrittää asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdan c alakohdan säännösten nojalla.
- 34 Se on kuitenkin epävarma argumentista, jonka AU on esittänyt vastauksena pääasian vastaajien väitteisiin ja jonka mukaan direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa oleva käsite ”yksityisasiakas” ja direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa oleva käsite ”kuluttaja” ovat päällekkäisiä. Kyseisen tuomioistuimen mukaan näiden säännösten tulkinnasta seuraa, että vaikka ”kuluttaja” voi olla vain luonnollinen henkilö, joka ei harjoita ammatti- tai liiketoimintaa, ”yksityisasiakas” voi olla sekä luonnollinen henkilö että oikeushenkilö tai muu sellainen yksikkö, jota ei mainita direktiivin 2004/39 liitteessä II.
- 35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa myös 3.7.1997 annettuun tuomioon Benincasa (C-269/95, EU:C:1997:337), jossa todettiin, että kuluttajan suojaamisen erityisjärjestelmää sovelletaan vain sopimuksiin, jotka eivät liity ammattiin tai elinkeinotoimintaan taikka niitä koskevaan tavoitteeseen ja jotka on tehty niistä riippumatta ja joiden ainoa tarkoitus on tyydyttää yksityishenkilön omia yksityiseen kulutukseen liittyviä tarpeita, mutta suojaaminen ei ole perusteltua sellaisten sopimusten osalta, joiden tarkoitus liittyy ammattiin tai elinkeinotoimintaan.
- 36 Lisäksi se katsoo, että asetuksen N:o 1215/2012 II luvun 4 jaksoa, jossa säännellään toimivaltaa kuluttajasopimusten osalta, sovelletaan pääsääntöisesti kuluttajan sopimuksen perusteella nostamiin kanteisiin, kun taas AU:n nostama kanne perustuu yksinomaan sopimukseen perustumattomaan vahingonkorvausvastuuseen, joka sulkee pois sopimussuhteen olemassaolon.

37 Tribunalul Specializat Cluj (Clujin kauppaoikeudellinen erityistuomioistuin, Romania) päätti näin ollen lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko kansallisella tuomioistuimella, joka tulkitsee direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa tarkoitettua yksityisasiakkaan käsitettä, mahdollisuus tai velvollisuus käyttää samoja tulkintaperusteita, joiden mukaan direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu kuluttajan käsite määritellään?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, millä edellytyksillä direktiivissä 2004/39 tarkoitettu ’yksityisasiakas’ voi nyt tarkasteltavan asian kaltaisessa tilanteessa vedota asemaansa kuluttajana?
- 3) Ovatko erityisesti ne seikat, että direktiivissä 2004/39 tarkoitettu ’yksityisasiakas’ tekee suhteellisen lyhyessä ajassa suuren määrän kauppvoja ja sijoittaa suuren määrän rahaa direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 17 alakohdassa määriteltyihin rahoitusvälineisiin, merkityksellisiä perusteita, kun arvioidaan samassa direktiivissä tarkoitettua yksityisasiakkaan asemaa kuluttajana?
- 4) Onko kansallisella tuomioistuimella, joka ratkaisee oman toimivaltansa ja jonka on tällöin myös ratkaistava, sovelletaanko asiassa asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdan c alakohtaa vai 7 artiklan 2 alakohtaa, mahdollisuus ja/tai velvollisuus ottaa huomioon se aineellisoikeudellinen oikeusperusta, johon kantaja vetoaa (eli yksinomaan sopimuksen ulkopuolinen vastuu) oikeuskeinona direktiivissä 93/13 tarkoitettulla tavalla kohtuuttomiksi väitetyjä sopimusehtoja vastaan, jolloin sovellettava aineellinen lainsäädäntö ratkaistaan asetuksen N:o 864/2007 perusteella, vai tekeekö kantajan mahdollinen kuluttajan asema hänen vaatimukselleen esittämän aineellisoikeudellisen oikeusperustan merkityksettömäksi?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

- 38 Romanian hallitus epäilee, voidaanko ennakkoratkaisupyyntö ottaa tutkittavaksi. Se väittää, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen olisi pitänyt esittää tarkempia täsmennyksiä AU:n kanteesta ja esittää oikeudelliset perustelut, joihin se perustuu. Lisäksi se korostaa, että esitettyissä kysymyksissä ei oteta huomioon AU:n ja Reliantco Investmentsin välillä tehtyyn sopimukseen sisältyvää oikeuspaikkalauseketta. Näiden puutteiden vuoksi ennakkoratkaisupyyntö ei sisällä kaikkia tarvittavia tietoja, jotta esitettyihin kysymyksiin voitaisiin antaa asianmukaiset vastaukset.
- 39 Tästä on huomautettava, että yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta (tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 26 kohta).
- 40 Lisäksi olettamana on, että kansallisen tuomioistuimen niiden oikeudellisten seikkojen ja tosiseikkojen perusteella, joiden määrittämisestä se vastaa ja joiden paikkansapitävyyden selvittäminen ei ole unionin tuomioistuimen tehtävä, esittämällä unionin oikeuden tulkintaan liittyvillä kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta (tuomio 24.10.2019, Belgian valtio, C-35/19, EU:C:2019:894, 29 kohta).

- 41 On kuitenkin todettava yhtäältä, että jos on ilmeistä, ettei pyydetyllä unionin oikeuden tulkinnalla ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, tai jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin, se voi jättää ennakkoratkaisupyyntönsä tutkimatta (tuomio 17.10.2019, Comida paralela 12, C-579/18, EU:C:2019:875, 20 kohta).
- 42 Toisaalta on todettava, että kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välillä ennakkoratkaisumenettelyssä vallitsevan yhteistyön hengen mukaan tiettyjen toteamusten, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pitäisi ensin esittää, puuttumisesta ei kuitenkaan välttämättä seuraa, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, jos unionin tuomioistuin katsoo kyseisistä puutteista huolimatta asiakirja-aineistosta ilmenevien seikkojen perusteella, että se voi antaa hyödyllisen vastauksen ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle (tuomio 17.10.2019, Comida paralela 12, C-579/18, EU:C:2019:875, 21 kohta).
- 43 Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on nyt käsiteltävässä asiassa määrittänyt edellä 41 ja 42 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti ne oikeudelliset seikat ja tosiseikat, joiden perusteella unionin tuomioistuin voi vastata sille esitettyihin kysymyksiin, ja koska unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole tutkia kyseisten seikkojen paikkansapitävyyttä, on todettava, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Ensimmäinen, toinen ja kolmas kysymys

- 44 Ensimmäisellä, toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että luonnollista henkilöä, joka tekee rahoitusyhtiön kanssa tehdyn hinnanosopimuksen kaltaisen sopimuksen nojalla rahoitustoimia kyseisen yhtiön välityksellä, voidaan pitää tässä säännöksessä tarkoitettuna ”kuluttajana”, ja onko tämän luokittelun kannalta merkityksellistä ottaa huomioon sellaiset tekijät kuin se, että kyseinen henkilö on tehnyt suhteellisen lyhyessä ajassa suuren määrän kauppia ja sijoittanut suuren määrän rahaa näihin kauppiaihin, tai että kyseinen henkilö on direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa tarkoitettu ”yksityisasiakas”.
- 45 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohtaa sovelletaan tilanteessa, jossa kolme edellytystä on täytynyt eli jossa ensinnäkin yksi sopimuspuoli on kuluttaja, joka toimii asiayhteydessä, jota ei voida pitää hänen ammattiinsa tai elinkeinotoimintaansa liittyvänä, toiseksi tällaisen kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välillä on tosiasiasa tehty sopimus ja kolmanneksi tällainen sopimus kuuluu johonkin mainitun 17 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa tarkoitetuista ryhmistä. Näiden kolmen edellytyksen on täyttyvä kumulatiivisesti, joten jos yksi niistä jää täyttymättä, toimivaltaa ei voida määrittää kuluttajien tekemiä sopimuksia koskevien sääntöjen mukaan (tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 46 Kuten ennakkoratkaisupyyntöstä ilmenee, unionin tuomioistuimelle käsiteltävässä asiassa esitetyt ensimmäinen, toinen ja kolmas kysymys koskevat ensimmäistä näistä kolmesta edellytyksestä eli sitä, onko sopimuspuolella kuluttajan asema.
- 47 Tältä osin on huomattava, että asetuksen N:o 1215/2012 17 ja 18 artiklan mukaista kuluttajan käsitettä on tulkittava suppeasti ja perustana on käytettävä tämän henkilön asemaa määrättyssä sopimussuhteessa sopimuksen luonne ja tavoite huomioon ottaen eikä tämän henkilön subjektiivista tilannetta, koska henkilöä voidaan pitää tiettyjen toimien yhteydessä kuluttajana ja toisten toimien yhteydessä elinkeinonharjoittajana (tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 48 Unionin tuomioistuin on päättänyt tästä, että mainitun asetuksen erityisjärjestelmää, joka koskee kuluttajan suojaamista heikompana osapuolena, sovelletaan vain sopimukseen, jotka eivät liity ammattiin tai elinkeinotoimintaan taikka niitä koskevaan tavoitteeseen ja jotka on tehty niistä riippumatta ja joiden ainoa tarkoitus on tyydyttää yksityishenkilön omia yksityiseen kulutukseen liittyviä tarpeita (tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 49 Tämä erityinen suojaaminen ei ole myöskään perusteltua sellaisia sopimuksia koskevissa tapauksissa, joiden tavoite liittyy ammatti- tai elinkeinotoimintaan, vaikka se toteutettaisiinkin vasta tulevaisuudessa, koska se, että toiminta toteutetaan tulevaisuudessa, ei muuta sitä, että se on ammatti- tai elinkeinotoimintaa (tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 50 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 1215/2012 17–19 artiklan erityistä toimivaltaa koskevia sääntöjä sovelletaan lähtökohtaisesti vain siinä tapauksessa, että sopimuspuolet ovat tehneet sopimuksen muuta tarkoitusta kuin kyseessä olevan tavaran tai palvelun ammattiin tai elinkeinotoimintaan liittyvää käyttöä varten (tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 51 Unionin tuomioistuin on todennut hinnanosopimusten kaltaisista yksityishenkilön ja rahoitusyhtiön välisistä sopimuksista, että tällaiset rahoitusvälineet kuuluvat asetuksen N:o 1215/2012 17–19 artiklan soveltamisalaan (tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 49 kohta).
- 52 Lisäksi on huomattava, ettei tämän asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa edellytetä, että kuluttaja toimii sellaisen sopimuksen yhteydessä, joka ei liity hänen ammattiinsa tai elinkeinotoimintaansa, jollain erityisellä tavalla (ks. vastaavasti tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 58 kohta).
- 53 Unionin tuomioistuin on päättänyt, että sellaisia tekijöitä kuin hinnanosopimuksen kaltaisten sopimusten nojalla tehtyjen kauppojen arvo, tällaisten sopimusten tekemiseen liittyvän taloudellisten tappioiden riskin suuruus, henkilön mahdollinen tietämys tai asiantuntemus rahoitusvälineiden alalla tai hänen aktiivinen toimintansa tällaisten kauppojen yhteydessä ovat sinällään lähtökohtaisesti merkityksettömiä (ks. vastaavasti tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 59 kohta).
- 54 Sama koskee sitä, että kuluttaja on tehnyt suhteellisen lyhyessä ajassa suuren määrän kauppvoja ja sijoittanut suuren määrän rahaa näihin kauppvoihin.
- 55 Sen seikan merkityksestä henkilön luokittelemisessa asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi ”kuluttajaksi”, että henkilö on direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa tarkoitettu ”yksityisasiakas”, on muistutettava, että henkilön luokittelu kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi yksityisasiakkaaksi on sellaisenaan lähtökohtaisesti merkityksetöntä tämän luokittelumiseksi asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi kuluttajaksi (ks. vastaavasti tuomio 3.10.2019, Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, 77 kohta).
- 56 Näin ollen myöskään sillä, onko direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa tarkoitettua käsitettä ”yksityisasiakas” tulkittava niiden samojen arviointiperusteiden mukaisesti, joilla on merkitystä direktiivin 93/13 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettua kuluttajan käsitteen tulkinnassa, ei ole merkitystä.
- 57 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että luonnollista henkilöä, joka rahoitusyhtiön kanssa tehdyn hinnanosopimuksen kaltaisen sopimuksen nojalla suorittaa rahoitustoimia kyseisen yhtiön kautta, voidaan pitää tässä säännöksessä tarkoitettuna kuluttajana, jos sopimus ei kuulu tämän henkilön ammatti- tai elinkeinotoimintaan, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava. Tässä luokittelussa yhtäältä sellaisilla tekijöillä kuin sillä, että mainittu henkilö on tehnyt suhteellisen lyhyessä ajassa suuren määrän kauppvoja ja sijoittanut suuren määrän

rahaa näihin kaappoihin, ei ole sellaisenaan lähtökohtaisesti merkitystä, eikä toisaalta sillä, että kyseinen henkilö on direktiivin 2004/39 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa tarkoitettu yksityisasiakas, ole sellaisenaan lähtökohtaisesti vaikutusta.

Neljäs kysymys

- 58 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee neljännellä kysymyksellään pääasiallisesti, onko asetusta N:o 1215/2012 tulkittava siten, että kun määritetään toimivaltaista tuomioistuinta, kuluttajan sopimuskumppaniaan vastaan nostama sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta koskeva kanne kuuluu tämän asetuksen II luvun 4 jakson soveltamisalaan.
- 59 Ensiksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että siltä osin kuin asetuksella N:o 1215/2012 kumotaan ja korvataan tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1), jolla korvattiin tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppasoikeuden alalla 27.9.1968 tehty yleissopimus (EYVL 1972, L 299, s. 32), sellaisena kuin se on muutettuna uusien jäsenvaltioiden liittymisestä tähän yleissopimukseen tehdyillä peräkkäisillä sopimuksilla, unionin tuomioistuimen tekemä tulkinta näiden viimeksi mainittujen oikeudellisten välineiden säännöksistä ja määräyksistä koskee myös asetuksen N:o 1215/2012 säännöksiä, jos näiden säännösten ja määräysten voidaan katsoa ”vastaavan toisiaan” (tuomio 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, 23 kohta).
- 60 Näin ollen on korostettava, että asetuksen N:o 44/2001 15 artiklaa, joka vastaa asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklaa, sovelletaan vain siltä osin kuin kyseessä oleva kanne liittyy kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välillä tehtyyn sopimukseen. On nimittäin todettava, että jo sekä asetuksen N:o 44/2001 15 artiklan 1 kohdan johdantokappaleen että 15 artiklan 1 kohdan c alakohdan sanamuodonkin mukaan kyseisessä säännöksessä edellytetään sitä, että ”sopimus” on ”tehty” kuluttajan ja sellaisen henkilön välillä, joka harjoittaa kaupallista tai elinkeinotoimintaa. Tätä toteamusta tukee lisäksi kyseisen asetuksen II luvun 4 jakson – johon 15 artikla kuuluu – otsikko ”toimivalta kuluttajansuojaa koskevissa riita-asioissa” (tuomio 14.5.2009, Ilsinger, C-180/06, EU:C:2009:303, 52 ja 53 kohta).
- 61 Lisäksi unionin tuomioistuin on todennut tarkastellessaan tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppasoikeuden alalla 27.9.1968 tehdyn yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäistä kohtaa, joka vastaa myös asetuksen N:o 1215/2012 17 artiklaa, ettei voida hyväksyä tämän yleissopimuksen sellaista tulkintaa, joka johtaisi siihen, että tietyt kuluttajan tekemään sopimukseen perustuvat vaatimukset kuuluisivat mainitun yleissopimuksen 13–15 artiklan toimivaltasääntöjen soveltamisalaan, kun taas muihin kanteisiin, jotka liittyvät kyseiseen sopimukseen niin läheisesti, ettei niitä voida erottaa siitä, kuuluisivat muiden sääntöjen soveltamisalaan (tuomio 11.7.2002, Gabriel, C-96/00, EU:C:2002:436, 56 kohta).
- 62 Tarve välttää mahdollisuuksien mukaan sitä, että usea tuomioistuin olisi toimivaltainen saman sopimuksen osalta, on nimittäin vielä tärkeämpää, kun on kyse kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisestä sopimuksesta (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2002, Gabriel, C-96/00, EU:C:2002:436, 57 kohta).
- 63 Kun otetaan huomioon, että se, että usea tuomioistuin on toimivaltainen, saattaa olla haitallista ennen kaikkea heikompana pidetylle sopimuspuolelle, kuten kuluttajalle, on hyvän lainkäytön intressien mukaista, että kuluttaja voi saattaa saman tuomioistuimen käsiteltäväksi kaikki ongelmat, joita saattaa aiheutua sopimuksesta, jonka elinkeinonharjoittaja on saanut hänet tekemään käyttämällä ulkoasua ja sanamuotoa, jotka ovat omiaan johtamaan sopimuspuolta harhaan (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2002, Gabriel, C-96/00, EU:C:2002:436, 58 kohta).

- 64 Tästä seuraa, että jotta asetuksen N:o 1215/2012 II luvun 4 jaksoa voitaisiin soveltaa kuluttajan elinkeinonharjoittajaa vastaan nostamaan kanteeseen, kyseisen asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisen lisäksi on tosiasiallisesti tehtävä sopimus näiden kahden osapuolen välillä ja kyseisen kanteen on liitettävä erottamattomasti kyseiseen sopimukseen.
- 65 Nyt esillä olevassa asiassa on ensinnäkin todettava AU:n ja Reliantco Investments Limassol Sucursala Bucureștin, joka on Reliantco Investmentsin tytäryhtiö, välisestä suhteesta, ettei unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmene, että nämä kaksi osapuolta olisivat tehneet sopimuksen.
- 66 Edellä 60 kohdassa esitetyt toteamukset huomioon ottaen on siis niin, että koska kanne on nostettu tilanteessa, jossa mainitut osapuolet eivät ole tehneet sopimusta, se ei kuulu asetuksen N:o 1215/2012 II luvun 4 jakson soveltamisalaan.
- 67 Toiseksi tämän jakson soveltamisesta AU:n kanteeseen siltä osin kuin se kohdistuu Reliantco Investmentsiin, jonka kanssa AU on tehnyt sopimuksen, on huomautettava, että unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että kanne perustuu muun muassa kuluttajansuojaa koskeviin kansallisiin säännöksiin eli siihen, että palveluntarjoajalla on velvollisuus tiedottaa kuluttajille tarjottavista palveluista ja niihin liittyvistä riskeistä ennen sopimuksen tekemistä sekä antaa tähän liittyviä neuvoja ja varoituksia.
- 68 Tästä seuraa, että jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamista tarkastuksista muuta johdu, mainitulla kanteella pyritään osoittamaan, että elinkeinonharjoittaja on laiminlyönyt vastuunsa noudattaa sopimuksen tekoa edeltäviä velvoitteita sopimuspuolena olevaan kuluttajaan nähden.
- 69 Tällaisen kanteen on katsottava liittyvän erottamattomasti kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan väliseen sopimukseen, joten tähän kanteeseen sovelletaan asetuksen N:o 1215/2012 II luvun 4 jaksoa.
- 70 Tätä päätelmää ei horjuta se, että AU:n nostaman kanteen tarkoituksena on saada elinkeinonharjoittaja vastuuseen muun muassa asetuksen N:o 864/2007 2 artiklan 1 kohdassa, jota sovelletaan sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin, tarkoitetusta ”culpa in contrahendosta”.
- 71 On sitä vastoin huomattava, että asetuksen N:o 864/2007 12 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ennen sopimuksen tekoa tapahtuneista neuvotteluista johtuvaan sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen sovelletaan, riippumatta siitä, tehtiinkö sopimus tosiasiallisesti vai ei, lakia, jota sovelletaan sopimukseen tai jota olisi sovellettu sopimukseen, jos se olisi tehty.
- 72 Näin ollen edellä 69 kohdassa tehty toteamus vahvistaa tarvetta tulkita johdonmukaisesti asetusta N:o 1215/2012 ja asetusta N:o 864/2007 (ks. vastaavasti tuomio 21.1.2016, ERGO Insurance ja Gjensidige Baltic, C-359/14 ja C-475/14, EU:C:2016:40, 43 kohta) sikäli kuin sekä ennen sopimuksen tekoa tapahtuneista neuvotteluista johtuvaan velvoitteeseen sovellettava laki että tällaiseen velvoitteeseen perustuvan kanteen osalta toimivaltainen tuomioistuin määritetään ottamalla huomioon sopimus, joka aiotaan tehdä.
- 73 Edellä esitetyn perusteella neljänteen kysymykseen on vastattava, että asetusta N:o 1215/2012 on tulkittava siten, että kun määritetään toimivaltaista tuomioistuinta, kuluttajan nostama sopimukseen perustumaton vahingonkorvausvastuuta koskeva kanne kuuluu tämän asetuksen II luvun 4 jakson soveltamisalaan, jos se liittyy erottamattomasti kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välillä tosiasiallisesti tehtyyn sopimukseen, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkastettava.

Oikeudenkäyntikulut

- 74 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 17 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että luonnollista henkilöä, joka rahoitusyhtiön kanssa tehdyn hinnanosopimuksen kaltaisen sopimuksen nojalla suorittaa rahoitustoimia kyseisen yhtiön kautta, voidaan pitää tässä säännöksessä tarkoitettuna kuluttajana, jos sopimus ei kuulu tämän henkilön ammatti- tai elinkeinotoimintaan, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava. Tässä luokittelussa yhtäältä sellaisilla tekijöillä kuin sillä, että mainittu henkilö on tehnyt suhteellisen lyhyessä ajassa suuren määrän kauppvoja tai että hän on sijoittanut suuren määrän rahaa näihin kauppoihin, ei ole sellaisenaan lähtökohtaisesti merkitystä, eikä toisaalta sillä, että kyseinen henkilö on rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa tarkoitettu yksityisasiakas, ole sellaisenaan lähtökohtaisesti vaikutusta.**
- 2) **Asetusta N:o 1215/2012 on tulkittava siten, että kun määritetään toimivaltaista tuomioistuinta, kuluttajan nostama sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta koskeva kanne kuuluu tämän asetuksen II luvun 4 jakson soveltamisalaan, jos se liittyy erottamattomasti kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välillä tosiasiallisesti tehtyyn sopimukseen, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkastettava.**

Allekirjoitukset